

Didaktična priporočila za delo z matematično slikanico 70 češenj

Slikanica z naslovom 70 češenj je matematična slikanica, kar pomeni, da se otroci preko zgodbe na nevsiljiv in spontan način seznanijo z izbrano matematično vsebino. V primeru slikanice 70 češenj je ta vsebina obravnava števila nič, ki je za marsikaterega otroka zahteven matematičen koncept.

Matematični cilj slikanice je otrokom približati koncept števila nič preko konkretnih življenjskih situacij in pokazati, da nič ni število brez vrednosti, ampak ima vrednost nič in je v matematičnem svetu ravno zato zelo pomembno število. V nadaljevanju predstavljamo razčlenitev zgodbe po posameznih prizorih. Slikanica je bila razdeljena na 6 prizorov: Na jasi, Tržnica, Rojstni dan, Športne igre, Anička se počuti ničvredno in Epilog. Pri vsakem prizoru so podani predlogi vprašanj za otroke, s katerimi jih usmerimo v prepoznavanje matematičnega ozadja zgodbe.

1. prizor: NA JASI (str. 2–5)

Glavni protagonisti zgodbe so števila 0, 1, 3 in 7, prav vsak iz med njih pa ima svoj značaj, ki jih predstavi besedilo in oživijo ilustracije. **Enaja** (1) je tista, ki je vedno prva in je zelo tekmovalna. **Trina** (3) je malce nerodna, ima pa izrazit čut za bližnje. Je prva, ki opazi stisko prijateljice. **Sedemila** (7) je največja izmed njih. Je rada v ospredju, a še zdaleč ni tako tekmovalna, kor Enaja. **Anička** (0) je najmanjša, najbolj mila in vedno odrinjena v ozadje. Počuti se slabo, saj misli, da je ničvredna. Protagonisti so narisani v obliki števil z dodanimi rokami, nogami in obrazom. Mladi bralec spoznava števila tako preko imen kot preko podob, oboje namreč močno spominja na prave številke, a z dodanim umetniškim pridihom.

Enaja, Trina, Sedemila in Anička (Janežič, Lumpert, Paulič in Rudolf, 2022, str. 2, 4 in 5).

2. prizor: TRŽNICA (str. 6–11)

V prizoru na tržnici je število nič v matematičnem smislu predstavljeno kot število, ki je na začetku številskega poltraka ter nič kot moč prazne množice.

Anička je kot najmanjše število zadnja v koloni – nič kot število, ki je postavljeno na začetek številskega poltraka (Janežič, Lumpert, Paulič in Rudolf, 2022, str. 8, 9).

Anička ostane brez češenj – nič kot moč prazne množice (Janežič, Lumpert, Paulič in Rudolf, 2022, str. 10, 11).

Kaj so morala narediti števila, da so dobila češnje? Kje je stala Anička? Zakaj?

Kdo je dobil največ češenj? Koliko pa jih je dobila Anička? Zakaj?

3. prizor: ROJSTNI DAN (str. 12–15)

Tudi v prizoru s praznovanjem rojstnega dneva je izpostavljeno število nič kot moč prazne množice.

Anička ne sme povabiti nobenega prijatelja – nič kot moč prazne množice (Janežič, Lumpert, Paulič in Rudolf, 2022, str. 12–13).

Ali so šla vsa števila na zabavo za rojstni dan?

Kaj se je zgodilo z Aničko?

Zakaj ne bi smela nikogar pripeljati?

4. prizor:

ŠPORTNE IGRE (str. 16–25)

Situacija s športnimi igrami prikazuje nič kot nevtralni element za odštevanje, v omembi podiranja kegljev pa se skriva tudi navezava na njeno ovalno obliko.

Anička ne more zmanjšati ovire – nič kot nevtralni element za seštevanje in odštevanje (Janežič, Lumpert, Paulič in Rudolf, 2022, str. 22–23)

Zakaj mislite, da je bila Anička dobra v zbijanju kegljev?

Kje na progi se je Anički zataknilo?

Zakaj Sedemila pri oviri ni imela težav? Kako visoko oviro je premagovala? Kaj pa Trina in Enaja?

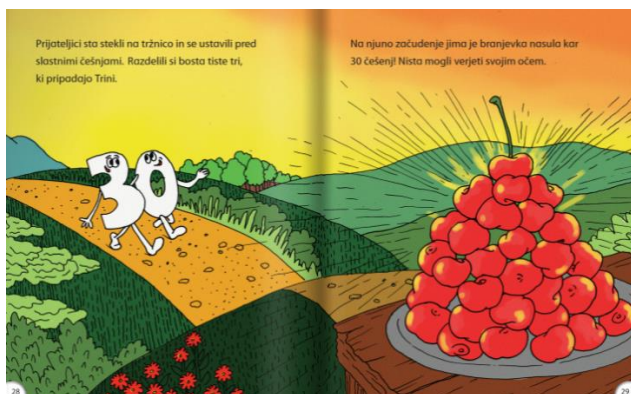
Ali je Anička lahko kaj znižala oviro? Zakaj (ne)? Kaj je to pomenilo zanjo?

Kaj pa, če števila ovire ne bi znižali, ampak bi jo morali povečati za svojo vrednost – kako dobro bi šlo Anički? Kaj pa ostalim številom?

5. prizor

ANIČKA SE POČUTI NIČVREDNO (str. 26–29)

Najpomembnejši del zgodbe pa je zadnji prizor obiska tržnice, ko je prikazana nič kot števka v zapisu mestne vrednosti.

Trina in Anička, ki v pomenu mestne vrednosti skupaj predstavljata število 30 (Janežič, Lumpert, Paulič in Rudolf, 2022, str. 28–29).

Kako se po vsem tem počuti Anička?

Pa je res tako? Kaj se zgodi, ko s Trino skupaj odideta na tržnico po češnje? Kako to, da dobita toliko češenj?

6. prizor

EPILOG (str. 30–31)

Je Anička zares nepomembna in ničvredna? Kdaj je njena vrednost velika?

Koliko češenj bosta dobili Anička in Sedemila, ko se bosta odpravili na tržnico?

Kaj pa, če bi šli Trina in Anička?

Kaj pa bi se zgodilo, če bi šle na tržnico kar vse prijateljice?

Priporočila so povzeta po: Paulič, K. (2022). Matematična slikanica o številu nič kot didaktični pripomoček v 1. razredu osnovne šole. Magistrsko delo. Ljubljana.